

дані ризики можна вважати виправданими. Визначення оптимальної форми фінансування інноваційної діяльності відіграє велику роль, так як обсяг ресурсів, наявний у інноваційного підприємства - це один з головних елементів, що визначають інноваційну стратегію організації.

Література

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 16.10.2012 № 5460-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40>.
2. Інвестиційно-інноваційна діяльність: теорія, практика, досвід: [монографія] / М.П. Денисенко, Л. І. Михайлова, І. М. Грищенко, А. П. Гречан; [за ред. М. П. Денисенка, Л.І. Михайлової]. – Суми : Університетська книга, 2008. – 1050 с.
3. Колодяжна І.В. Джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/77.pdf

УДК 368

БРАТЮК В.П.,
Мукачівський державний університет

СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ

Функціонування страхового ринку у сучасному світі та його вагомий вплив на розвиток економіки та соціальне забезпечення населення є беззаперечним та досліджується багатьма провідними науковцями.

Ринок страхових послуг є другим за рівнем капіталізації серед інших небанківських фінансових ринків. Загальна кількість страхових компаній станом на 30.09.2018 становила 285, у тому числі СК «life» – 31 компанія, СК «non-life» – 254 компанії, (станом на 30.09.2017 – 296 компаній, у тому числі СК «life» – 34 компанії, СК «non-life» – 262 компанії). Кількість страхових компаній має тенденцію до зменшення, так за 9 місяців 2018 року порівняно з аналогічним періодом 2017 року, кількість компаній зменшилася на 11 СК.

Кількість страхових компаній (СК) станом на 30.09.2018 становила 285, з яких 31 СК зі страхування життя (СК «Life») та 254 СК, що здійснювали страхування, інше, ніж страхування життя (СК «non-Life»). За січень – вересень 2018 року в порівнянні з аналогічним періодом 2017 року кількість страхових компаній зменшилась на 11 СК.

Таблиця 1

Кількість страхових компаній, [1]

Кількість страхових компаній	Станом на 31.12.2016	Станом на 31.12.2017	Станом на 30.09.2017	Станом на 30.09.2018
Загальна кількість	310	294	296	285
в т.ч. СК «non-Life»	271	261	262	254
в т.ч. СК «Life»	39	33	34	31

Валові страхові премії, отримані страховиками при страхуванні та перестраховуванні ризиків від страхувальників та перестраховальників за 9 місяців 2018 року, становили 34 875,3 млн. грн., з них:

- 13 392,0 млн. грн. (38,4%) – що надійшли від фізичних осіб;
- 21 483,3 млн. грн. (61,6%) – що надійшли від юридичних осіб.

За 9 місяців 2017 року загальна (валова) сума страхових премій, отриманих страховиками, становила 31 391,1 млн. грн., з них:

- 11 112,6 млн. грн. (35,4%) – що надійшли від фізичних осіб;
- 20 278,5 млн. грн. (64,6%) – що надійшли від юридичних осіб.

За 9 місяців 2018 року сума отриманих страховиками валових премій з видів страхування, інших, ніж страхування життя становила 32 134,2 млн. грн. (або 92,1% від загальної суми страхових премій), а зі страхування життя – 2 741,1 млн. грн. (або 7,9% від загальної суми страхових премій).

Чисті страхові премії за 9 місяців 2018 року становили 25 388,5 млн. грн., що складає 72,8% від валових страхових премій. Чисті страхові премії за 9 місяців 2017 року становили 20 790,9 млн. грн., або 66,2% від валових страхових премій.

Таблиця 2

Концентрація страхового ринку за 9 місяців 2018 року, [1]

Перші (Тор)	страхування «Life»		страхування «non-Life»		
	Надходження премій (млн. грн.)	Частка на ринку, %	Надходження премій (млн. грн.)	Частка на ринку, %	Кількість СК, які більше 50% страхових премій отримали від перестраховальників
Тор 3	1 496,3	54,6	4791,4	14,9	2
Тор 10	2 650,7	96,7	12734,2	39,6	4
Тор 20	2 740,0	100,0	19992,9	62,2	9
Тор 50	х	х	28440,2	88,5	11
Тор 100	х	х	31481,2	98,0	13
Тор 150	х	х	32042,6	99,7	16
Всього по ринку	2 741,1	100,0	32134,2	100,0	23

Отже, незважаючи на значну кількість компаній, фактично на страховому ринку основну частку валових страхових премій – 98,0% – акумулюють 100 СК «non-Life» (39,4% всіх СК «non-Life») та 96,7% – 10 СК «Life» (32,3% всіх СК «Life»).

По ринку страхування життя Індекс Герфіндаля – Гіршмана (ННІ) склав 1 445,23 (за 9 місяців 2017 року – 1 424,91), по ринку ризикових видів страхування становив 248,57 (за 9 місяців 2017 року – 305,70).

У цілому по страховому ринку індекс Герфіндаля – Гіршмана склав 219,96 (за 9 місяців 2016 року – 273,50).

Дані свідчать, що за 9 місяців 2018 року на ринку видів страхування інших, ніж страхування життя, мав місце значний рівень конкуренції (ННІ в 4

рази менше 1000), в той час як на ринку страхування життя наявна помірна монополізація.

Отже, проведені дослідження свідчать, що страховий ринок України перебуває на етапі формування, поступово адаптуючись до вимог європейського та світового ринків. Для покращення ситуації на вітчизняному ринку страхових послуг потрібно переймати українським страховикам зарубіжний досвід та змінювати підходи та моделі функціонування, а саме вдосконалювати механізм державного регулювання діяльності страхових компаній; адаптувати досвід світового законодавства у сфері страхування; впроваджувати нові стандарти обслуговування та якості у цій сфері.

Література

1. <http://forinsurer.com>
2. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. www.minfin.gov.ua
4. <http://www.social.org.ua/>

УДК 339.138:303.4

ГАВРИЛЕЦЬ О. В.,
Мукачівський державний університет

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКЕТИНГУ

Існують ситуації, коли із різних причин, значною мірою в зв'язку з відсутністю достовірної інформації, використання статистичних чи розрахунково-аналітичних методів не надається можливим. У таких випадках широко застосовуються методи, що використовують результати досвіду й інтуїцію, тобто евристичні чи методи експертних оцінок.

Перевагою експертних методів є їх відносна простота для прогнозування практично будь-яких ситуацій, у тому числі в умовах неповної інформації. Важливою особливістю цих методів є можливість прогнозувати якісні характеристики ринку, наприклад: вплив екології на виробництво та споживання тих чи інших товарів або зміна соціально-політичного становища на ринку.

Методи, що ґрунтуються на використанні експертних оцінок, діляться на дві групи: індивідуальні (персональні) експертні оцінки та групові (колективні) експертні оцінки. Для дослідження проблем розвитку та впровадження екологічного маркетингу було вибрано метод групових експертних оцінок, а саме метод «Дельфі» на основі припущення про те, що вибрана група експертів володіє достатніми знаннями і уміннями, які дозволять їм з достатнім ступенем достовірності оцінити важливість і значення досліджуваної проблеми; перспективність розвитку даного напрямку дослідження; відносну важливість певних показників, параметрів, характеристик; доцільність вибору одного із альтернативних шляхів розв'язання даної проблеми.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>